

dvorazdne hrvatske pučke škole i to jedna na Kastanjeru a druga na Verudi. Uz to otvara se i zabaviste na Velenom Vrhu, to je škola za malu djecu od 3-5 godina. Po tomu imat ćemo sada u Puli ove hrvatske škole: u Šijani, u ulici Kastropola, na Kastanjeru, na Verudi i zabaviste na Velenom Vrhu, a za učenice koje svrše školu, otvara se krojački tečaj. Kako se iz ovoga vidi, poskrbljeno je sada u Puli nekako prilično, ako ne posvema, da naša djeca prva potekle u nauci dobiju u svom materinskom jeziku. Time jedno za mnoge naše ljude u Puli od pada neopravданa isprika, da im je daleko šiljati djecu u hrvatsku školu, jer ovim novim školama nekako je udovoljeno u toliko, da naši ljudi mogu lako iz svih krajeva grada šiljati svoju djecu u hrvatsku školu.

Do sada se makar i po sili uvazala gornja isprika glede udaljenosti hrvatske škole; sada ta isprika odpada, pak nećemo odsele nikoga više stediti i svakoga našeg, koji bude svoju djecu šiljao u tudju talijansku ili njemačku školu, takova čovjeka morat ćemo po zasluzi oprati. Dvostruki je zločinac vlastitog naroda, koji djecu odgajaju u tudjem duhu: jedno zločinstvo počinja na sebi i svom narodu prodavajući sebe tudjincu i izdavaču svoj vlastiti narod, drugo zločinstvo, još veće, počinju time, što moralno ubija svoje vlastito diete, bacajući ga kao komad robe u naruđe tudjincu, koji nauči to dieci mrziti i prokljinjati rod vlastitog oca i majke. Takovi ljudi postaju još krivci najvećeg zločinstva, neoprostivog i to zločinstvu izdajstva domovine, koji zločin se ne opršta, jer:

prosteno je svima, svima,
Zulmāru, ubojici,

— — — —

Samo nije izdajci!

Radi toga pozivamo i ovim putem sve naše ljude, da svoju djecu upisu u hrvatske škole, gdje će im se djeca odgojiti u svom materinskom jeziku i ostali vjerni i sačuvana rodu svojih roditelja, narodu iz kojeg su potekla i domovini kojoj pripadaju.

Na drugom mjestu donasamo točno dane i ore upisivanja u pojedinim hrvatskim školama, pa neka oci i majke u te dane idu upisati svoju djecu u hrvatsku školu.

Umoljavamo sve, koji budu ovo čitali, da to protumače drugima, te tako pripongognu sirenju narodne stvari.

Upisivanje u hrvatske škole. Upozorujemo hrvatske i druge slavenske roditelje, da idu svoju djecu upisati u hrvatske škole u ove dane: u školu u Verudi (proti kasarni od landvera) na 3. i 4. septembra; u školu na Kastanjeru na 5. i 6. septembra; u školu ulica Kastropola na 7. i 8. septembra; u školu u Šijani (via Operai) na 9., 10., 11. i 12. septembra. Upisivanje na svim tим školama obaviti će se od 8-12. s. prije podne, i od 3-6. s. poslijepodne.

U te dano imaju se upisati sva djeca t. j. i ona, koja su već polazila školu i ona, koja tek počinju ili izvana dodaju polaziti školu. Za novo nadošće imaju roditelji doneti krstni list ili izvadak iz matice rođenih i svjedočbu o cijepljenju kojica, što se sve dobije bezplatno.

Krkine padaju. Odkad je u sve većoj mjeri počinjivali se svišti našeg naroda u Istri, od tada sve jačnije pokazuju se ono umjetno i lažno talijanstvo u svim predjelima Istre. Sraki novi popis građanstva u Istri donese islaškim Talijanima velika iznenadjenja, jer prigodom svakog popisa pade postotak njihovih suplemenika. Tako je na pr. a porečkom kotaru za ovogodišnjeg popisa naraslo pučanstvo u sve za 5000 duša, a hrvatsko pučanstvo samo poraslo je za 3000 duša; to očito odaje — samo ne vidi — kako i kojim poštenim načinom se broje duše u Istri.

Tako je i u puljskom kotaru porasao broj slavenskog građanstva za 4%, a talijansko je spalo za 8%. Tomu se Talijani vrlo čude i zabrinjuju se a neće da potraže prave uzroke tomu, koje kad bi priznali, nestale bi odmah te zabrinutosti. Nije uzrok padanju talijanskog elementa taj, što bi kod njih bio veći pomor ili manji porod, kao što nije našemu porastu uzrok veći porod, nego talijanskom opadanju a našemu porastu uzrok je budjenje narodne svijesti u našem narodu. Da su Talijani posteno i pravo obavljali popis duša, bili bi sada sebi pristedili toliko iznenadjenja; nu, kad su u masi po cijela naša seli upisivali za Talijane morali su očekivati, da će ipak doći jednom vrieme, kad će tih lažnih Talijana nestati. Krivo filozofiraju Talijani po svojim novinama, da se naš narod u velike seli u njihove gradiće i tako slabii talijanski element a diže slavenski i zato da talijani propadaju. Ne gospodo Latini nije to uzrok: u vaše redove dolazi sada sve manje slavenskih negata, čime naravski vaš element ne raste odnosno prema našem velikom porastu, vaš element očito pada. Gospoda Latini započeli su radi toga akciju, da u Pulu i Trst naseljuju svoje suplemenjake iz južnog Tirola, da tako sebe očitaju, a spricte useljivanje u te gradove našem narodu. Mi se loga ne bojimo; naš narod je kad kuće, — ako ide u Pulu ili u Trst on je doma, te niti slabii niti jači brojni našeg građanstva u pokrajini, on ostaje uvjek isti.

Bude li ih manje zalazio u Trst ili Pulu, bit će ionoga manje slavenskih negata u talijanskim redovima i za toliko manje Talijana.

Nova podružnica „Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru“ ustrojena je u Ljubljani občina Pula.

Mladjalina zabiranja. Akademičar S. N. M. osvrće se u „R. Novom Listu“ na naš opasku u listištu uredništva. Tomu osvrtu ne podajemo ni malo važnosti, jer se vidi da ga je pisalo mladjalino djece, mo da bi i htio u svojoj „akademičkoj“ uobraženosti postaviti se u pozu zrelog čovjeka. Nek ne misli mladi akademičar S. N. M. da je čovjek ozbiljan i zdrojako gornju usnicu prebac preko dolnje i toho katonskim mironi promatra svet i ljudi; te poze u godinama S. N. M. ēine mladića vrlo smiješnim, a još nećim gorim kad se stavi da dieli nekomu lekejce.

Nas list je uvek rado primao i uvršćivao sustavne akademice, koji se kupo u Istri samo je istina, da je uredništvo bacilo u kos jednu klobasu akademice Slavka Matanića o analfabetizmu, koju klobasu g. S. N. M. sponziruje u „R. N. L.“ uz prikaz našenog urednika da je nije objedan. Ta klobusa pak vrlo je slična dopisima akademičara S. N. M. u „R. N. L.“ te smo joj dali zato onu vrijednost, koju polazemo na osvrt g. S. N. M. — E sia sugge! . . .

Nastup službo. Dne 1. septembra nastupiti će svoju službu novi upravitelj Š. k. kotarskog poglavarsavta u Puli g. grof Rudolf Schönfeld, dosadašnji kotarski poglavar u Ljubljani — u gornjoj Austriji.

Kanfanar, 25. VIII. 1911. Od neko su vrijeme postale prilike ovdje sasvim nesnoene. Osobito si zabilo par ovogodišnjih zloglasnih iridentista u glavu, da crni i blati kod sl. direkcije državnih željeznica vrlo priljubljenog postajenadnika Obada. Koliko smo doznali ista je tim denuncijacija sl. direkcije vrlo u susret. Koji poznaj ovogodišnje prilike, i zaborat će da su sve tužbe lažne i podle, dostoje ljudi su dvjetiščetjetnom „kulturnom“. Da može sl. direkcija ići na ruku, budimo, koji su sa svog iridentizma policiji vrlo poznati, nismo vjerovali. Nu kad je već tome tako, onda ćemo i mi u drukčije zice zugraditi. Jeli slavnoj direkciji poželato paturanje uče i prepustiti sudbini neka

ovdješnjeg pružnog mestrar Hudernatsch? Jeli joj poznato, da on izazivlje Hrvate gdjegod i kakogod može? Jeli poznato da osobito u zadnje doba izazivlje gramofonom tuleći zloglasnu i zabranjenu pjesmu „Lasse pur...? Jeli nadalje poznato, kako ovaj čovjek ruje proti predpostavljenjima i blati potajno poštene ljudi? Jeli napokon poznato da on šuruje s ovdješnjim iridentistima?

Na isti način bocka i ruje ovdješnji skladisti pozitivni Baoko. Taj čovjek ruje protiv svakog postajenadnika, kog nemaju strpliti pod svoju zapovijed. To je čovjek koji svestrano informira kanfanarske „zurnaliste“. Ta dva „velikana bojkotiraju željezničku restauraciju; oni odvrađaju ljudi od nje. Baš suočavanje ove dvojice dovelo je do tako kritičnog stanja. Puljskim pak Hrvatima, osobito vinotićima, preporučamo Banku, jer su on njima vrlo hlebe i ulagiva, da stogod dohije. Dostatan je ovo mig onima, koji hoće da nas shvate.

Protiv naših se željezničara za svaku malenkost nastupa svom strogošeu: Nijemci i Talijani mogu raditi, sto ih volja. Ali i ovo ćemo upuniti. Doći će vrijeđenje i bit će prilike, da mi istim oružjem, kojim nas direkeija obdaruje, njoj samoj privremeno gorke časove. Videant consulē!

Dugotrajni strajk zidara u Puli. Evo teće osni ćedan otkad su napustili radnju ovdješnji zidari. Postredovanjem oblasti stupili su zidari sa poduzetnicima i graditeljima u dogovore, koji su trajali tri dana. Pregovori su konatno prekinuti jer zidari nehtjedose primiti stavljene im uvjete od graditelja. I tako traje strajk i dalje na stetu graditelja i zidara a ponajviše na stetu zidarskih obitelji.

Lošinjski kotar:

Vell Lošinj, 28. kolovoza 1911. Naša mladež priredila je jočer, u nedjelju 27. 1. m. lipanj večernju zabavu, koja je uspjela u svakom pogledu. Posjedovao je o tom najbolje odnaučenje i zadovoljstvo prisutnog naroda. Dvorana je bila puna svjetla, tako, da je ostalo čistoga dobitka K 120.

Zabavu je otvorio Ivan Rerečić s lijepim pozdravnim govorom. Kad je završio riječima: Neka dakle živi ta „lijepa naša domovina“, domaća hrv. glazba prilivatila je i udarila u hrv. hrmu. Glazbom ravnio Ivan Letić. — Ivan Budinić, krasnuslovio je „Hrvatskoj“ od Rik. Katalinića, te nagnadjen bio živahnim plejskanjem. — Zatim je slijedila prestava: „Ludnica na prvom katu“ u 3 čina, koja je uspjela preko očekivanja. Ivan Rerečić, kao kuća domaćina izveo je svoju ulogu upravo dostojanstveno. Takodjer kućne domaćice Janje Babic i Marija Tičak ujedno prijateljice. Majstorski bas. su izveli svoje uloge Marko Busanić i Ivan Budinić. — Zatim je slijedila farsa „Gostiona Pedrocchi“, koja je takodjer isla u potpunom redu. Tu ide osobito priznanje Ivanu Busaniću i Josipu Busaniću. Prestavljati su svojim spretnim izvadnjem izazvali po više puta buru smijeha. Tako valja! Dok je mladež naša složna i domovina će naši biti možna. Živilje nose vrle prestavljatice i vrijedni prestatljaci.

Krčki kotar:

Malinska. — Svaka žena goni naprijed, veli naš narod. Tako je i onaj dopis, što ga je donio „Riječki Glasnik“ od 5. VIII. ove godine, urođio dobro plodom. U nosi se ljudi krv uzigrala i poveli se razni razgovori gled naših „talijanaca“, a sreća, što je naš čovjek veoma ljudne krv, inače jači tim Dantecovim obraztevima.

Da se svijest narodna ozvi, a naši Duhaščići vec jednoti otvore oči, kajem Vam p. urednici ovač dopis.

Jeli slavnoj direkciji poželato paturanje uče i prepustiti sudbini neka

vlađa s nama po miloj volji. Stranač, koji putuje preko Malinske, ugledavši više natpisa u talijanskom jeziku i nehotice mora zaključiti: Ovo je talijansko mjesto. Zar nije to istina, braćo? To se vidi po privatnim kućama, ali na žalost su i natpsi na uredima c. k. vlađe samo talijanski. Gdjeđe, a to na trećem mjestu nalazi se i hrvatski natpis, ali i taj nije pravo napisan. Eto, kamo snuo dospjeli: Sve to čitaš, a još nijesi s nijednim niti riječi progovorio. Sve ti je to otkrio mrtvo slovo.

Cajte, braćo Dubasljani, još jedno, a drugi put ćemo nastaviti!

Pregovorimo par riječi o onome, što se radi u onoj kući, na kojoj se koči natpis: „Albergo al cacciatore“. Dodajem odmah, da je to u kojem drugom mjestu, ne u table na kući slajale. A tri su, ne jedna, na kojima nema ni riječi hrvatske. Gospodja je potekla iz čisto hrvatske obitelji, a danas se u kući razgovara samo u talijanskom jeziku. I sa gostovima, koji su u njima u čem spoznastvu, razgovaraju talijanski. Čest našim vrijednim Hrvatima, koji tuga ne em! Prolije li se gostu da zapali ciguru pa zamoli vatru, eto ti prel njegu kutiju zigice sa natpisom: „Legna nazionale“. Nas brižan čovjek, ne shuteći ništa zlu, uzme zigice, pa ide svojim putem. No veseli me dogadjaj, što se u toj gostionici nedavno dogodio. Došao gospodin da kupi zigice. Gospodja dodje da posloži gosta, te mu dade zigice, koje nose na sebi krokodila. Gospodin joj odvratni, da traži zigice. Zatim mu pruži one, koje nose na sebi kluč, no i ove je gospodin odbio. Sadu mu pruži zigice Lega nazionale. Promislite, kakva li je to drozvitost! Još nešto: Ta je gospodja učala svoju kćer za sinu onoga poznatog: Fabbri Fiorentin. To je pravi zgrinjeti talijančić, gazileći nisu i svega, što je naše. A lijepa hvata našem Austro-hrvatskom parobrodarskom društvu, sto ga drži za makinista na svojem parobrodu! Dok neuki svijet svojim novcem postupire te parasite oprastano, ali uvidjajnijim ljudima se to podnipošto oprostiti ne da! Jedino se možemo zahvaliti braći Česima i ostalim Hrvatima, koji su posjećuju, ta se služe u čisto hrv. gostionama. U ove se mi ugledajmo i dignimo se na obranu nar. časti i poštenja, jer će osvetom na nas vaptiti iz grobova glas pradjedova naših, koji su krvlju svojom obranili one, koji se osuđuju nas danas barbarima zatvati.

Voloski kotar:

Tečaj za izobrazbu općinskih činovnika. Rodoljubi u Voloskom-Opatiji naišli su na sretnu zamisao i odlučili, da će u mjesecu novembru t. g. obdržavati u Voloskom tečaj za izobrazbu općinskih činovnika. U tom će se tečaju predavati o svim važnijim upravnim, finansijskim, sanitarnim i t. d. pitanjima, u koja je unapogojiti činovnik vrlo slabu ili nikako upućen, i ako su glavni uvjet dobro poslovanju i napretku općine.

Pošto je taj tečaj od velike važnosti po sve općinske činovnike, a osobito po mladje, to polpisani apelira na sve kolege, da tome tečaju što mnogobrojnije učestvuju.

O sposobnosti i samostalnosti činovnika ovise i sudbina općina, koje moraju da se brinu za izobrazbu svojih namještениka. Zato upravlja potpisanim topku molbu na sva glavarstva hrv.-slovenskih općina, neuk poduzmu shodno, te omoguće svojim činovnicima učestvovanje u tom tečaju, doznačivši im stalne potpore za pokriće svih s tim učestovanjem ekspeditan troškova.

Apetramo na sve rodoljube dijeli uže naše domovine, da se ravnaju oko boljeg moralnog uspjeha plemeniće povrtnosti i potvrdite odjednajih vrlih rođoljuba. — Oder za izobrazbu općinskih činovnika u Voloskom Opatiju.

Svečanost „Istarske Vile“ u Kastvu. Kako juž javimo slavi „Istarska Vila“, pjevačko-tamburaško društvo u Kastvu dne 3. septembra desetogodišnjicu svog obstanka i razviće društvene zastave.

Ovo je društvo razasalo više poziva i zamolio sva okolišna društva, da i ona svojom radom podpomoći bi da na rodna manifestacija doniela u kastavskom puku novog i složnog ushićenja na narodnom polju. Uz spremni odziv svih kastavskih društava, prijavilo je svoje sudjelovanje i hrvats. obrot. rad. pjevačko društvo „Sloboda“ u Zagrebu.

Tom zgodom moći će dakle društvo „Istarska Vila“ grad Kastav i cijela Kastavčina prvi puta pozdraviti mire Zagrebčane koji ne gledać na žrtve tim skopčane, zele svom pripravnosću pružiti bratskom svom narodu u Istri ruku pomoćnicu u njegovom nastojanju. U to ime: Dobro nam dosli i živjeli!

Za zabiljež poseban čavao u barjak, prijavilo se jer što društava što pojedinačno priličan broj, nu zeli li još koji slediti taj lijepi i povaljan obitelj, neka izvoli priopslati odboru za proslavlju svoj monogram uz prinos od najmanje K 10.—. Dakle na 3. rujna svi u Kastav.

Nova Ljekarna u Kastvu. C. k. namjestničvo zadovoljilo je velikom djelu kastavskih občinara, napose pako gradjana time, što je podiočio dozvolu za ustrojenje novo ljekarne u samom gradu Kastvu.

Imali su doduše i do sada občinski ljekari u Kastvu i Matuljima tako zvanu kućnu ljekarnu ili ljek. ormar, ali tim nije bilo zadovoljeno svakoj potrebi.

Olakšan bio je posao i trud bolestnici ma ili njihovim družinom time, što se je prošle godine ustanovilo za zapadni dio občine drugo liječničko mjesto sa središtem u Matuljima, ali uprkos tomu čutilo se je još uvijek potrebu jedne ljekarne za onako prostranu i onako napućenu občinu.

Ustrojenje ljekarne u Kastvu izazvalo je neko nezadovoljstvo među pučanstvom zapadnog dijela občine, koje se sada služi liječnikom u kućnom ljekarnom u Matuljima. Prigovara se naime — i ne bez razloga, da bi se po obsteočem zakonu morali bolestnici zapadnog dijela občine služiti liječnikom u Matuljima i ljekarnom u Kastvu, jer se kućnu ljekarnu u Matuljima nebi više smjelo držati. Priznajemo rado, da bi bilo vrlo težko iz zapadne strane občine preko ili nimo liječnika u Matuljima po ljekove u Kastav, ali i tomu se mora naći ljeka.

Zapadni stanovnici občine nesmiju biti jahni onim suobčinicom Kastavskim, koji dobivaju potrebitu ljekarnu, ali oni dolje predstavnici občine imali bi uložiti sve sile u to, da se neotečešča položaj suobčinara zapadnog dijela občine. Neka imaju i uživju u miru božjem gradjanu te iztečno bječnici svoju ljekarnu u Kastvu, ali neka se zapadnom dijelu občine prepusti, da se služi u kućnoj ljekarni občinskog liječnika u Matuljima.

Znadenmo, da je često težko il čak nemoguće nasiliti vuka a da pri tom nenastrada koza, ali u ovom slučaju valja poduzeti sve a da se sacuva toli potrebiti nam tmir, red i slogan sviju občinara prve i noveće hrvatske občine istre.

Mladici spalili madjarsku zastavu. Nekoji naši rodoljubni mladići iz Kantclide spalili su madjarsku zastavu, koju su bili na njihovu obalu pričvrstili nekoji riečki „Ungares“ koji misle da mora sav svjet biti madjarski. Na Rieci nesmije domaći Hrvat gradjanin riečki nositi ili pokazati u najmanjeg izvanjskog znaka svoje nadnosti a riečki identiteti i njihovi povratitelji Madjari bijeli bi drzivo i nezačnjeno izazivali druge u njihovoj kući. Lekcija na Kantridi neće im ekoditi.

Zabava „Domoljuba“ u Rukavcu. Od tamo nam pišu, da prva zabava pripmotno-poučnog društva „Domoljub“, obdržavana dne 13. o. m. izpala na občenito zadovoljstvo ovog pozitivnog odbora, članova i mnogobrojnih gostova iz susjednih mesta. Vrlo potrebita bijaše ta zabava nesamo radi materijalne koristi, koja je doista i doniela, koliko iz narodnih i mralnih obzira. Njom se je naime ugrijalo mnogo mlječno srce i prosvjelilo mnogo neukih glava. Cestitajući rodoljubnom odboru na prvom uspjehu, preporučamo mu vrucće, da neustane na pol putu jer onomu puku sehoće jošte pobude, nauke i oduševljenja za sve što je dobro, koristno i plemenito.

Koparski kotar:

Zastupstvo občine Dolina — narodnim zastupnicima. Iz ove rodoljubne naše občine primili smo prepis zapisnika sjednice občinskog zastupstva od dne 3. o. m. Posljednja točka tog zapisnika glasi:

„Za rječ zamoli občinski vičnik Fran Jereb“ koji reče: Ovih dana širo se po čitavoj Sloveniji glas, da nisu naši zastupnici Rybat, Gregorin dapače ni naši dijenci Mandić, Spinčić i Laginja pravilno postupali u državnom saboru povodom ustanovjenja vlastitog kluba. Pošto je sva ta neosnovana kleveta izčisnuta od stanovništva, koje bi htjele medju nama razdor izazvati, predlažem:

„Občinsko zastupstvo občine Dolina ko-tar Kopar u Istri sakupljeno u podpunom broju na sjednici dne 3. augusta 1911. odobrava posvemu postupanje naših zastupnika Mandića, Spinčića i Laginja povodom otvorenja državnog sabora do sada te im izriče neograničeno povjerenje. Od-biva svom odlučnosti razne neutemeljene i neosnovane navale“.

Pangerc v. r., načelnik.
Luka Pangerc v. r.
Ivan Sancin v. r.
A. P. Sancin v. r. perovodja.

Taj zaključak najsviestnjeg zastupstva slovenskih občina Istre poprator je velezaslužni načelnik i zemaljski zastupnik g. Jos. Pangerc slijedećim pismom.

Veleučeni gosp. zastupnike!
Zadovoljujući ugodnoj zadaći, zadanoj mi u sjednici občinskog zastupstva dne 3. augusta 1911., koji zaključak je danas postao pravomoćnim i koji proizlazi iz v. priloženoga izvadka, izričem u ime občinskoga zastupstva nepokolebitivo povjerenje Vama i Vašem djelovanju te ga i odravam.

Dolina dne 17. augusta 1911.
Jos. Pangerc v. r.
načelnik i zem. zastupnik.

* Nadučitelj iz Ospa. Op. ured.

Narodno polje kod Buzeta. Koja novost u nas? Evo jedne: imamo općinskog liječnika. Vas dopisnik mnogo drži do liječnika, akoprem živimo u dobi, što nije sklona onima, koji liječe i odgajaju našo dušo i tijela. Za to vam i javljam dolazat liječnika u našu občinu, koja ga rabi, kao bolesnik što bi rado održavati i živjeti. Zaista i mi ovdje želimo živjeti, a bolesti prije, dolaze, dočim je nebo visoko a liječitelj daleko. Ne imadosmo ga za više mjeseci: nema u obči liječnika čitav kraj od Motovuna do Podgrada i Pazina, pa do Voloskoga i Labina. Tu, oko 60 hiljada ljudskih glava žive i umire bez liječničke pomoći. Kano da nismo ljudi, nida živemo u Europi.

Sada ga imamo! Kako se zove? Ako sam dobro čuo: Dr. Meth. Pao med nas kao muha u toplu juhu. Postala ga jednostavno nama c. k. vlasta u Trstu, kad ga nemoguće naći naši „oci domovine“. Uziva od občine stalnih 20 kruna dnevno. Bilo doba, ne prastaro, kada ovi isti oci domovine ne htjedale povesti platu za par-

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.

Utemeljena godine 1884.

Centrala: Zagreb, u vlastitoj palaci, ugao Marovske i Preradovićeve ulice.

Područnica u Trstu, via del Lavatoio br. 1. II. kat. Telefon br. 2594.

Glavna zastupstva: Ljubljana, Novi Sad, Opatija, Rijeka i Sarajevo.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeće vrsti osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. osiguranja plavnica za slučaj doživljaja i smrti,
2. osiguranja mira,
3. osiguranja životnih renta;

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica),
2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, muceanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.),
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sijena i t. d.);

III. Staklenih ploča protiv razlupa.

Zadužna imovina u svim odjeljima iznosi K 2,319,068.21

Od toga temeljni glavnica K 800.000—

God. sumi pruhodni premije s pristojbama K 1.221.748.41

I-plovne častele K 4.323.268.44

Sposobni posrednici i akvizitieri na-mjesečuju se uz vrlo povoljne uvjete.

SAT SA LANCEM

1 sat samo K 1.90.

adi nabave velike količine ura razasalje odpisana trčka: 1 krasni pozlaćeni 36 dani, točni Anker sat sa lipnim lancem i samo 1.90, kao sto je godišnje jamstvo, ali pouzećeni izvozna kuća satova

F. WINDISCH, Kraków br. U 53.

Ako se ne dopadne, vraća se novac.

Jeftino česko

PERJE

za krevete

5 kz. novo čišano K 0.00. bolje K 1.20—

biele pahljive čišane 18— 24—

čao snicje biele pahljive

čice čišane 30— 30—

Razlikuje se franko porezom.

Zamjenjuje se prima natrag uz naknadu 1.000.000.000.

BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
posta FILSEN, česka.

Sjetite se družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru!

Narodni Dom u Pazinu, Hotel i restoranacija.

U istoj se obavati pošt. členstvo suru m sve Istre, da sam sa 1. septembra t. g. preuzeo HOTEL I RESTAURANT „NARODNOG DOMA“ u PAZINU, starični istu sa svim potrebnim kontartom, gdje će cijenj. postaviti budi pre ove na rednjom zadovoljstvu.

Uz iste se i u svim vlasnicima u gastronomskoj struki, nastojat en, da cijenj. način postoji i fortunat voljni teh se dobiti in domaćom hranom sa saboru na mjestu.

Prije rukovje se svim našima u gradu Pazinu i po cijeloj Istri, koju su se veletoveri, em.

ANTUN PETRIĆ.

POZOR RODOLJUBI!

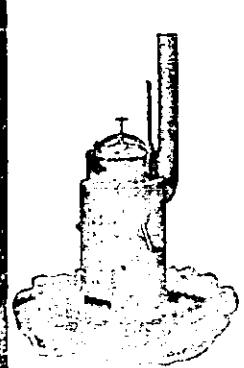
ZAHTJEVATE POSVUDA
NAŠE IGRAČE KARTE

PRIMORKA

PRVA SLAVENSKA TVORNICA
IGRAČIH KARATA U LJUBLJANI.

ALFA

brzi strojevi na paru za krmu
su najbolji!

Novi popravljeni sustav!

Čvrsta izradba podpunoza iz ko-
vanoga željeza i željezne ploče!

Treba se rukovje od jeftinijih i losijih pa-
rovina iz Beogradog zeljeza.

Za tjevjele crenike!

Dionica zadruga Alfa Separator, Beč XII.3.

Marka Zvezda

AUSTRO-AMERIKANA

38 velika transatlantska parobroda.

Redovita brza služba za putnike i robu između Trsta, Grčke, Italije, Španjolske, Sjeverne i južne Amerike. Odiozek iz Trsta:

I. pruga za putnike Trst-New-York, tičuć: Patras, Palermo, Alžir*)
parobrod: Alice 2. septembra Almeria*)
Argentina 16. ,

II. pruga za putnike Trst—Buenos-Aires, tičuć: Split*, Gruž*, parob.: Francesca 21. septembra Almeria, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Monte Video na polazku.

III. pruga za robu na sve strane sveta.

Preuzimljivo izlete po sredozemnom moru s velikim parobrodima prekoatlantskih pruga na dvostruki vijak.

Služba se čini s novim i brzim parobrodima providjenim sa svim komfortom i brzojavom bez žica.

Za upute obratiti se na glavnog zastupnika za srednju Istru i Novak u Pazinu i na ravnateljstvo u Trstu, via Mollino Piccolo 2, II. (brzojav: Novak — Pazin, Cosulich — Trst).

* uvjetno.

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očišćeno 2 K; bijelo 240 K; prva vrata polusuvjeti 280 K; bijelo 4 K; bijelo, prihlašeno 610 K; 1 kg **mušljanića**, kao sušenje bijelo, očišćeno 6 K; K 8 K; 1 kg prihlašeno, sivo 6 K, 7 K; bijelo, fina 10 K; **mušljaniće prene potutjelice** 12 K.

Kod narudžbe od 5 kruna franko.

Iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žlog nankinka, 180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 jastučića, svaki 80 cm dug, 56 cm širok, napunjeno s ovim, sivim, vrlo trajnim prihlašenim perjem 16 K; polu-pabulice 20 K, pabulice 24 K; pojedini pokrivaći po 10, 12, 14 i 16 K; justuci po 3, 350 i 4 K. Razmještje se potrebitno početkom od 12 K franko. Roba se zamjenjuje ili uzmije natrag franko; ako se ne dopada vraća se novac. — **Clenel badava i franko.**

S. BENISCH, Dešenice, 762, Šumava

A. THIERRY-a balsam

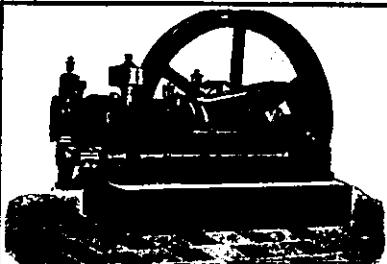
Jedino pravi sa zelenom duvnjom kao zaštitna marka.

Svako patratovanje, oponašanje i preprodaja drugih balzama sa zavaravajućim markom progno se kazneno po sudu i stroga kazni. Djejstvo sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa disala, kraljicu, izbacivanju, promuklovi, kalara grla, prosholje, bolesti pluća, posebno kod influenze, bolesti ledena, upala jetara i sluzene, pomarančana stolicu, zubobolje i ustnih bolesti, trganja zglobova, opteklina, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1 ili 1 vel. posebna boca K 560

Thierry-eva centifolijska mast

sjegurna i stalna ljekovitog djelovanja kod rana, otoklana, ozleda, opala, abecesa odstranjujući sva tvarna tjelesa, koja su došla u tijelo po često predušljene operacije, kojo su sa bolinom skopljane, ljekovito kod još lako starih rana, 2 poende stoji K 3:00. Tjelesa „A. Thierry-eva“ A. THIERRY-a u prodaji, Hrvatska. — Dobiva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarni, drogerijama,

NAJBOJLJIM NAMJEŠTAJIM SNAGE

kao motore na plin (gas), benzlin, žetu, kameni ulje za obrtničko, poljoprivredski i električno namještajne snage, dalje namještaje na mraživa plin proizvodnja : :

DRAŽDJANSKA TVORNICA MOTORA

na plin d. d. :

(A. G. Dresden Gasmotorenfabrik vermais MORITZ HILLE, DRESDEN) :

najveća specijalna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja :

Tehnička poslovnička:

EMANUEL I OSKAR KRAUS,
TRST, Via San Nicolo 2/b.

Dobiva u se potpune opreme za obrtničku i industrijalnu proizvodnju : :

Cijenik na zahitje bezplatno i bez poštarine.

Dopisivanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački. :

THOMASOV BRAŠNO

Pošto se u zadnje vrieme često nude na prodaju troske nikakve vrednosti za Thomasovo brašno, kod kupovine treba poziti na brašno od Thomasove troske, na ovoj i napis na vreći.

THOMASOV BRAŠNO, marka Zvezda, prodaje se uz jamstvo od naših zastupnika

HERMAN TURECK & CO. — TRST, via Sanita br. 8.
Ponude sa izvornim cienama dobiju se udmah na zahtjev.

DRUŠTVO PROIZVODNJA THOMASOVIH FOSFATA.

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Ravnateljstvo u Puntu.
Vlastito odpravnštvo na Rieci, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. jula do 30. oktobra 1911.

Pruga: Punat-Krk-Rijeka.

SVAKI dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	SVAKI dan
prije podne				po podne
5.—	odl.	PUNAT	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk	dol.	4.35
5.25	dol.		dol.	4.25
6.15	dol.	Glavotok	dol.	3.40
6.20	dol.		dol.	3.35
6.50	dol.	Mališnica	dol.	3.05
7.—	odl.		dol.	2.55
7.45	dol.	Omišalj	dol.	2.10
7.50	dol.		dol.	2.—
8.15	dol.	RIJEKA	dol.	12.55

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.

SVAKI Utorka Subotu Nedjelju	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	SVAKI Petak Subotu
prije podne				po podne
3.45	odl.	Baška	dol.	6.10
4.45	dol.	Punat	dol.	5.—
5.—	dol.		dol.	4.50
8.45	dol.	Rijeka	dol.	12.55

Uvjeto pristajanje u Staroj Baški.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab i natrag.

SVAKI Četvrti Subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	SVAKI Četvrti Subotu
prije podne				po podne
7.85	odl.	Rijeka	dol.	7.20
8.10	dol.	Opatija	dol.	6.45
8.20	dol.		dol.	6.35
8.35	dol.	Lovran	dol.	6.20
8.45	dol.		dol.	6.10
12.—	dol.	Baškanova	dol.	2.30

Brza pruga: Rab-Lošinj-Mali Lošinj.

Svakog četvrtka tuno i natrag.

4.45 pr. p. odl. RAB dol. 7.30 na večer
8.15 dol. LOŠINJ-MALI dol. 4 — po podne

U Malom Lošinju priključak na parobrod "Praga" Trst-Kotor (S/S "Baron Gautsch" i "Prinz Hohenlohe".)

Pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Krk-Baška Rab i natrag.

SVAKO srijede	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	SVAKO petak
prije podne				po podne
10.00	odl.	VRIJEKA	dol.	7.20
11.05	dol.	Opatija	dol.	6.45
11.15	dol.		dol.	6.35
11.35	dol.	Lovran	dol.	6.20
11.40	dol.		dol.	6.10

po podne

SVAKO subotu	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	SVAKO subotu
2.—	dol.	Krk	dol.	3.60
2.10	dol.		dol.	3.40
2.30	dol.	Baška	dol.	2.20
2.45	dol.		dol.	2.15
5.25	dol.	RAB	dol.	12.35

po podne

SVAKO subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	SVAKO subotu
11.15	dol.		dol.	5.—
11.25	dol.		dol.	4.45
11.35	dol.		dol.	3.40
11.45	dol.		dol.	3.30
12.05	dol.		dol.	2.10
12.15	dol.		dol.	2.05
12.25	dol.		dol.	2.00
12.35	dol.		dol.	1.95
12.45	dol.		dol.	1.90
12.55	dol.		dol.	1.85
12.65	dol.		dol.	1.80
12.75	dol.		dol.	1.75
12.85	dol.		dol.	1.70
12.95	dol.		dol.	1.65
12.10	dol.		dol.	1.60

po podne

SVAKO subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	SVAKO subotu
12.15	dol.		dol.	1.55
12.25	dol.		dol.	1.50
12.35	dol.		dol.	1.45
12.45	dol.		dol.	1.40
12.55	dol.		dol.	1.35
12.65	dol.		dol.	1.30
12.75	dol.		dol.	1.25
12.85	dol.		dol.	1.20
12.95	dol.		dol.	1.15
12.10	dol.		dol.	1.10

po podne

SVAKO subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	SVAKO subotu
12.15	dol.		dol.	1.05
12.25	dol.		dol.	1.00
12.35	dol.		dol.	0.95
12.45	dol.		dol.	0.90
12.55	dol.		dol.	0.85
12.65	dol.		dol.	0.80
12.75	dol.		dol.	0.75
12.85	dol.		dol.	0.70
12.95	dol.		dol.	0.65
12.10	dol.		dol.	0.60

po podne

SVAKO subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	SVAKO subotu
12.15	dol.		dol.	0.55
12.25	dol.		dol.	0.50
12.35	dol.		dol.	0.45
12.45	dol.		dol.	0.40
12.55	dol.		dol.	0.35
12.65	dol.		dol.	0.30
12.75	dol.		dol.	0.25
12.85	dol.		dol.	0.20
12.95	dol.		dol.	0.15
12.10	dol.		dol.	0.10

po podne

SVAKO subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	SVAKO subotu
12.15	dol.		dol.	0.05
12.25	dol.		dol.	0.00

po podne

SVAKO subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	SVAKO subotu
12.15	dol.		dol.	0.00
12.25	dol.		dol.	0.00
12.35	dol.		dol.	0.00
12.				